

trochu dočervena. Míchá si lžičkou těch sedum cukro-
vejch kostek, co si do toho kafe hodil. Spíš než kafe je to
nahnědo obarvenej cukr v hrnku.

„Volala maminka?“ zkusím to zvesela.

„Jo, volala,“ táta mluví hrobově hlubokým hla-
sem. „Až vyzvednem ten batoh, tak pro ni pojedeme.
Proč jsi utekla, Majdi... Trápí tě něco?“

„Ale vůbec ne! Co by mě tak asi trápilo? Šla jsem
normálně do lesa, protože mě naštvál Mañas.“

„Nějakej blbej spolužák? Ukaž mi ho, ať si ho
podám! Ošmikám mu patku!“ směje se táta a prstama
si udělá na hlavě býčí rohy, kterejma mě píchne do bři-
cha — jako když jsem byla úplně malá. Smějem se, ale
jenom maličko. Vzpomenu si na svůj parůžek a píchne
mě u srdce. Ta taška. Ta plátěná taška s parůžkem
zůstala na benzínce. Sevře se mi hrdlo a rozbřečím se.

„Tak moment. Co ti proved? Jak se jmenuje křest-
ním jménem ten Maňásek?“ táta se napřímí.

„Mañas, tak říkám naší úce na přírodák, Maňákový,“
brečím dál.

„Aha, takže ses naštvála na nějakou pančitelku
a kvůli tomu jsi utekla do lesa, jo? Copak se u nás doma
za pětky zlobíme? To se mi snad zdá... Kvůli známce...
Mydlíme tě s mámou špinavejma utěrkama, nebo co?
Bejváš zamčená ve sklepě jako brambora?“

„Kdepak kvůli známce,“ snažím se zastavit brek
pro ten parůžek, tátovi o tom vůbec nemůžu říct, to
by se naštvál podruhé: že jsem měla čas hledat v lese
paroh, když jsem tak trpěla zablouděním, že jsem ho
pak nechala na pumpě, a hlavně že tu kvůli tomu bulím,
„já jsem žádnou pětku nedostala, ani čtyřku, ani trojku...

Ani jedničku!“ křičím trochu. „Mañas nemá pravdu!
Vykládá nesmysly, a když ho opravím, tak se do mě
naváží a mstí se.“

„Učitelka že se mstí? Tak tomu nevěřím. Co ti
přesně řekla? Ale víš co, jestli chceš dělat scény
kvůli úce, tak to bys mě zklamala. To mi ani neříkej.
Takže se ti nestalo nic, vůbec nic, a byl to normální
truc. Paráda, to jsem od tebe teda nečekal. Ted', když
je mamka nemocná. A netvař se jak komolej jehlan,
jdeme do špitálu.“

„Tati, napřed pro ten batoh,“ vůbec mu to nebudu
vysvětlovat, nepochopí by to.

„Jo, pro batoh, pak do špitálu a mezitím ještě na
tu benzínku, koupil jsem ráno tý pumpařce kytku,
abych jí za tebe poděkoval. Snad má směnu i na dru-
hej den.“

Svitne mi malá naděje. Naděje na můj parůžek.

Školní batoh najdem v roští v Černošicích u řeky
snadno, nikdo ho nešlohnul, ale je v něm všechno
vlhký, leze po něm hnědej slimák a mobil je celej zaml-
ženej a sešity jsou zkroucený.

Táta je trochu vzteklej: „S novým nepočítej.
Jestli to po nabití nenahodíme, tak budeš prostě bez
mobilu.“

To je mi úplně jedno. Horší je, že na benzínce mě táta zamkne v autě, utíká dovnitř s kyticí sám, spíš teda tak jako hopsá a celej se natřásá, za chvíli se vrací zpátky. Bez mý tašky s parůžkem. Neraď je někomu vděčnej a zavázanej, to vím i já. Ztěžka dosedne, břicho napasuje za volant a zafuní:

„Tak to bysme měli. Teď za mámou. V kufru je druhý pugét, ten dáš mámě ty. A snaž se nic neprozradit, vůbec mámu nebudeme zatěžovat nějakým útekem, ty maňásku pitomej,“ pohladí mě táta macatou rukou, kterou předtím zvedl z řadicí páky.

Jsem ráda, že nezačne znova s otázkama na Maňase. Ne, nikdy by to nepochopil. Žádná přinesená chudák svinka. Hned večer začnu pracovat na tom referátu o rakovi. Když korýši, tak korýši. Za oknem auta běží v pruzích krajina, která se postupně mění. Napřed jsou ty pruhy hnědozelený, odstín meška, ale jak se blíží město, tak se promění na šedý.

Maminka je naším příchodem potěšená, jenže se sotva usměje. Je jí špatně. Z nemocnice ji ale můžeme odvézt domů. Sbalíme jí tašku a jedem. Cestou zvrací u krajnice, i když je to jen kousek. Jako Vašek od nás ze třídy v autobuse na školním výletě do Koněprus, když jsme byli asi ve třetí. Je mi to trochu trapný. Doma se

maminka svalí do postele, táta jí zatáhne závěsy a přinese čaj. Napije se jenom trošku a hned znovu zvrací. Sedím v pokojíčku a myslím na keporkaky, jak si dělají svou rybářskou síť z bublin. Ta síť může mít i třicet metrů a má tvar spirály a ta je zvláště uklidňující... Jenže ta síť je tak šikovná, že obklopí kořist, obrovský hejno malejch rybek, a velryba je u hladiny s rozevřenou tlamou jednoduše spolkne. Na mysl mi ale pořád přichází spíš stádo dravejch kosatek, co žerou tuleně. A pak si představuju vorvaně, největšího ozubenýho tvora na světě, jak zápasí s krakaticí, nejmíň patnáctimetrovou, a je to boj na život a na smrt, krakatice ho ovinuje chapadly, vorvaň ji trhá.

Celý odpoledne už maminka nejí nic a jenom leží v posteli. Ráno za ní běžím, je zachumlaná pod peřinou, ale když otevřu dveře do ložnice, vzbudí se a dokáže se na mě usmát. Už nevypadá tak strašně, ale je hodně bledá. Přinesla jsem jí suchary a čaj. Dá si ten čaj a přivine mě k sobě v posteli. Zamotáme se do peřiny spolu. Maminka má teď úplně jinou vůni, vlastně to není vůně. Rozhodně ne její. Trochu mě to zarazí. Ale to nevadí, jsem šťastná, že ji mám u sebe. Přinesu tu novou knížku o kytovcích a listujeme.

„Jé, mami, běluha, mládě, že jo?“

„Kdepak, to je orcela tuponosá. Pořád se usmívá, podívej.“

„Je krásná! Taková veselá mi připadá. Hrozně milá!“ Listuju dál: „Tady píšou, že jazyk plejtvákovce šedého váží jako osobní auto. Hustý!“

„Jo. A zajímavé je, že jejich mláďata se rodí s vráskami a ty se postupně vyhlazují, čím jsou mláďata starší. To mají lidi bohužel úplně obráceně. I když některá miminka se vlastně taky rodí zvrásněná.“

„Já jsem se určitě nenarodila s vráskama,“ protestuju.

„Ne, ty jsi byla celá kulatoučká. A měla jsi ráda mlíko. Takový malý plejtvák, ten ho vypije i 380 litrů denně, představ si to množství.“

„Takže jsem byla takovej malej plejtváček nedopitej?“ tvářím se maličko jízlivě.

„Nebo delfín. Když jsi byla batole, vydržela sis dlouho hrát s kouskem látky, dřeva nebo třeba s naběračkou. Jako delfíni, ti si taky rádi hrajou. A milují publikum, rádi se předvádějí a taky se hrou vzájemně poznávají a ty znalosti o kamarádech potom umí zúročit při lovu nebo obraně. Taky se tou hrou jejich mláďata učí poznávat svět — jako u lidí. Umí si hrát i s jinými druhy, třeba s lachtanem.“

Silně maminku obejmu, ani nevím proč, a pusinkuju ji po celém obličejí. Pak se mamka nadechne, přeruší moje další vyptávání, odloží kytovce a začne mi vykládat o lese. Já ji ale nenechám:

„Ale třeba sviňuchy se nepředvádějí, ty jsou plachý. Já bych strašně chtěla někdy pozorovat velryby, mami. Mohly bysme někdy spolu vyrazit na moře? Dělal to i pro turisty, ale my bysme jely s nějakou přírodovědnou výpravou. Já bych na lodi klidně pomáhala s vařením. Třeba bych uklízela. Vynášela bych smetí! Vůbec bych neotravovala. Byla bych úplně potichu, ani bys o mně nevěděla. A bylo by to o prázdninách, ani bych nezameškala školu, mami!“

„Kampak bys to smetí vynášela?“ usměje se maminka. „Ty jsi moje Mojenka. Já už teď musím spát.“

Maminka se otočí, slyším, jak jí divně kručí v břiše, a i když vím, že nespí, tak taky vím, že mám jít pryč. Jdu teda na ten referát. O rakovi. Cítím, jak ve mně roste vztek. Na školu. Na Maňase, na nemoc, na mámu, že je nemocná, když má být zdravá jako každá jiná máma. Na všechno a na všechny.

Jenže rak je docela nudnej, hledám si o něm informace v maminčiných knihách i na internetu. Ale myslím spíš na maminku. Na ni a na to, že bysme spolu ani nemusely na moře, že bysme mohly do Indie a plavit se po řece Ganze, kde žije delfínovec, určitě už skoro poslední, kterej je děsně legrační a hrozí mu úplný vyhynutí kvůli znečištění řek a taky kvůli rybolovu a třeba už je touhle dobou úplně vyhynulej. Ale delfínovci jsou skvělý, plavou třeba i na boku nebo leží na zádech, jsou sotva třímetrový a hrozně roztočilý. Sladkovodní delfíni mají úžasnou řeč, protože žijou v kalnejch vodách a neviděli by ani na sebe, ani na cestu. Tak bysme s mámou třeba mohly zkoumat tu jejich řeč. Řeč kytovců je rozluštná jenom trochu, a to ještě kdoví jestli. Moc jim nerozumíme. A přitom

třeba běluha umí i měnit výrazy obličeje. Umí se usmívat, mračit, krčit čelo a tvářit se zlostně! Ale my nevíme, jestli to mračení v řeči běluh znamená naštvání, nebo něco úplně jinýho. Třeba to znamená „Mám hlad a chce se mi čůrat“ nebo „Miluju tě!“. Některý cvakání a pískání slyšíme ve vodě i my lidi, a pak jsou zvuky velryb, který lidský ucho nezachytí. Ale třeba keporkačí zpívání je i nahraný jako relaxační hudba a pouští se k všelijakejm meditacím a jógám a aby si člověk odpočinul a trochu se nad sebou zamyslel a byl duchovní. Keporkak zpívá vlastně pořád, oddechne si sotva na nadechnutí, vykřikuje, kníká a píská, všelijak hvízdá, pořád něco říká a vyzpěvuje. Je to tak nádherný...

A když bysme se teda s maminkou zaměřily na ty delfínovce, tak by to nebylo na moři, takže by nebyly takový vlny a mámě by nebylo tak špatně. Už zase slyším, jak v ložnici zvrací do kýblu. Ach jo, takže ten rak.

Raků jsou různé druhy, ale Mañas bude znát jenom raka říčního, to se teda vsadím. Takže je to bioindikátor čistejch vod... vod... vod... Mysl mi zabloudí úplně jinam. Když se ve škole nudím, tak si přehazuju jména a příjmení holek a směju se pod fousy: Havra Terezová, to je Tereza Havránková, Kroka Miová, to je Mia Krovová, Duška Klárková, to je... Z klučičích jmen to nejde. Jinak mě děti u nás ve třídě bavěj jenom některý, a většinou kluci. Třeba Tonda chodí do skauta a ví toho hodně o lese. Ale jeho na tom zajímá to spaní ve stanu ve spacáku a vaření v polní kuchyni a kapesní nožíky a rozdělování

první podzim

ohně a taková ta tramská bobříkovina. Ale to taky není špatný. A pak Dvořka Zuzáková z béčka, ta je fajn, protože mi vykládá o zvířatech u nich v chovateláku. Chodí totiž do chovatelskýho kroužku. Jenže: ty zvířata jsou tam zavřený. Takže co je to jako za kroužek?

Tuhle mě zaujal mravkolev, protože má skvělý jméno, mravkolev běžný. Běžkolev mravný. Dospělej mravkolev je teda taková obyčejná jepice, ale má hustý dravý larvy, který si udělaj takovou pastičku v písku. Kořist chytí tak, že čeká dole v díře a strašně srandovně na ni hází písek a kořist chudák netuší, co se děje, páč ta larva sama je schovaná v písku a není vidět. A ta kořist, to jsou hlavně mravenci, proto je to mravkolev. Lev na mravence, prostě. A dospělýho mravkolva v podstatě nikdy nikdo neviděl. Děsně zajímavěj tvor. Tak jsem si ho nakreslila. Místo toho referátu.

No nic, takže ten rak říční. Jeho predátorem číslo jedna je vydra říční, nepůvodní norek americkéj a pstruhovitý ryby. Vydry jsou skvělý, i když teda víc ty mořský. Jsou nejvtipnější. Umí spát na vodě na zádech a ještě na bříše kolíbat mláďata, protože těm by byla zima. Ale dobře, ten rak. Svlíká se z krunýře, aby mohl růst. Má pět párů končetin a dlouhý tykadla, což je orgán hmatu, ne zraku. Oči má ale taky na stopkách. V čem je rak frajer, je jeho schopnost regenerace. Dokáže si cokoli zraněnýho nechat dorůst. Někde jsem četla, že třeba i oko! No kdo tohle umí? A ještě má vlastně dalšího predátora, nemoc, jmenuje se račí mor. A jinak mě rak nebaví. Má hnusný jméno — jako ta nemoc. Nesnáším raky. Jsou to nejhnusnější zvířata na světě. „Tati? Zkontroloval bys mi referát, prosím tě?“

63

QTH: